

 @sg_shariff

خلاصه دستنویس مقاومت مصالح

نویسنده : سید صادق محققیان

بارگذاری خارجی بصورت نیروی متمرکز کمپی باشد یا به قصبه صلب وارد شده باشد.

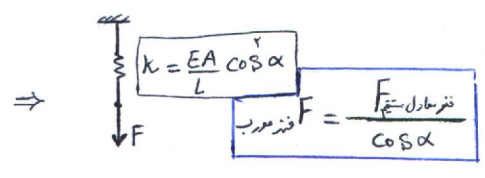
شرایط استفاده از روش سختی

مجموعه بصورت فنر موازی عمل کند.

$$F_i = \frac{k_i}{\sum k_i} \cdot F$$

$$\Delta_i = \frac{F_i}{k_i} = \frac{F}{k_{\text{مجموعه}}}$$

(زاویه میل یا راستای نیروی وارده است)

وقتی فنر مایل را به قائم تبدیل کنیم، سختی آن در (cos alpha) ضرب می شود. در برای قایب نیروی فنر مایل باید نیروی فنر قائم را بر (cos alpha) تقسیم کنیم.

موازی فنر $k_{\text{مجموعه}} = k_1 + k_2 + k_3 \Rightarrow \Delta_1 = \Delta_2 = \Delta_3$

سری فنر $k_{\text{مجموعه}} = \frac{1}{\frac{1}{k_1} + \frac{1}{k_2} + \frac{1}{k_3}} \Rightarrow F_1 = F_2 = F_3$

نکته: هرگاه یک عضو در مفصل تغییر طول ندهد، انتهای آن عضو می تواند فقط در راستای عمود بر راستای عضو جابجا بشود. (استفاده از اصل باریس)

انرژی $u = \frac{1}{2} \sigma \epsilon = \frac{1}{2} E \epsilon^2$: انرژی خمیری واحد حجم = (توانایی انرژی خمیری) ← مساحت ناحیه الاستیک نمودار تنش کرنش

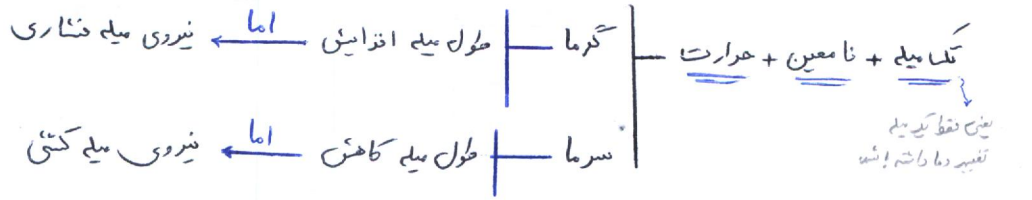
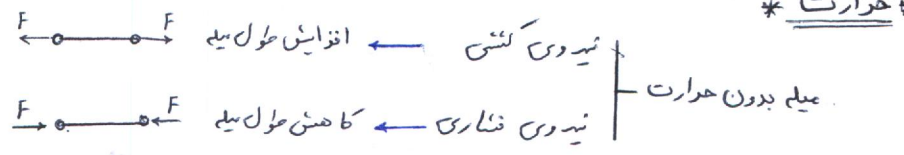
انرژی $u = \frac{1}{2} F \Delta = \frac{1}{2} \frac{F^2 L}{EA} = \frac{1}{2} \frac{EA}{L} \Delta^2$: انرژی خمیری = (انرژی کرنشی خمیری) ← مساحت ناحیه الاستیک نمودار نیرو-تغییر مکان

اگر بارگذاری خارجی سازه بصورت یک نیروی متمرکز باشد، در صورت اعمال این نیروی متمرکز به مرکز سختی، مجموعه بصورت فنر موازی عمل می کند.

$$\bar{x} = \frac{\sum k_i \bar{x}_i}{\sum k_i}$$

دوران نمی کند. (مرکز سختی به مشخصات میله ها و هندسه سازه بستگی دارد نه به بارگذاری خارجی)

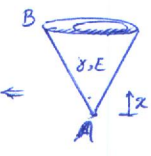
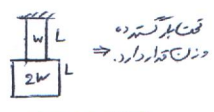
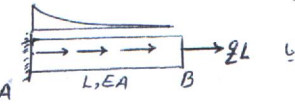
حرارت

در سازه هیبرید معمولاً تحت تغییر دما در اعضا نیروی داخلی ایجاد می شود. (سازه هیبرید با عوامل خارجی مبارزه می کند)

هندس: $\Delta_i = \alpha L \Delta T - \frac{F L}{EA}$ (تفاضل کوچکتر - بزرگتر) $\Delta_i = \alpha L \Delta T - \frac{F L}{EA}$ (قدر مطلق می نویسیم).
 مهندسی: $\Delta_i = \alpha L \Delta T - \frac{F L}{EA}$ (کنتی - کرمای - بلندتر) $\Delta_i = \alpha L \Delta T - \frac{F L}{EA}$ (کنتی - سرما - کوتاهتر).
 در واقع حائقی که کاربرد دارد، زمانی است که جابجایی کل صفر باشد.

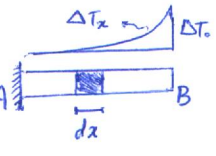
در میله های تحت بارگسترده برای قایب عکس العمل های تکیه گاه، تغییر مکان خمیری دو انتهای عضو و تغییر مکان خمیری نقاط خارج از بارگسترده می تواند بارهای گسترده را با نیروی متمرکز جایگزین نمود. (برای سایر نقاط باید انتگرال گیری نمود)

$$\Delta_A = \Delta_{A/B} = \int \frac{w(x) \cdot dx}{A(x) \cdot E}$$

ساده در وقتی از زیر که برش صفر است، گنجه منحنی حرکت است و در این نقطه از میله اصلی Δ_{max} رخ خواهد داد.

در روش تیر مشابه $N_i = V_i$ $\Delta_i = \frac{M_i}{EA}$

$$\Delta_B = \Delta_{A/B} = \int \alpha \Delta T \cdot dx$$

آدم میله ای بصورت غیرکنواخت حرارت دانه، برای قایب تغییر طول ناسی از حرارت باید انتگرال بگیریم.

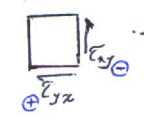
تفادل نیرو
فرمول تنش ها
دایره مور

تفلیل تنش

تنش مسطح :

* روش فرمول هفتم وجود
مستطیات دو ضلع عمود بر هم :

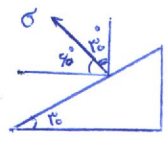
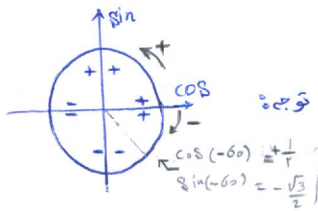
θ نسبت به صاف قائم بقیده می شود در جهت مثبت است
تنش های برشی نیز در جهت ساعتگرد مثبت هستند

قرار داد

$$\sigma_\theta = \sigma_x \cos^2 \theta + \sigma_y \sin^2 \theta - \tau_{xy} \sin 2\theta$$

$$\tau_\theta = \frac{\sigma_x - \sigma_y}{2} \sin 2\theta + \tau_{xy} \cos 2\theta$$

توجه :

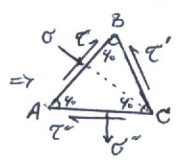
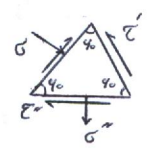
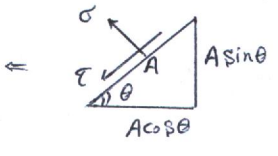
$$\sin \theta = \sin(\pi - \theta)$$

$$\sin \theta \cdot \cos \theta = \frac{1}{2} \sin 2\theta$$

* روش تفادل :

هفتم نوشتن تفادل ، تفادل نیرو می نویسیم نه تنش ، این مساحت ها ضرایب می شود :

$\sum F_x = \dots$
 $\sum F_y = \dots$

- دقت شود که از تفادل گنر نیز می توان استفاده کرد :
 $\sum M_c = 0 \Rightarrow \frac{\sigma}{l} = \sqrt{3}$

* دایره مور برای تنش مسطح :

$$R = \sqrt{\left(\frac{\sigma_x - \sigma_y}{2}\right)^2 + \tau_{xy}^2}$$

$$\sigma_{ave} = \frac{\sigma_x + \sigma_y}{2}$$

$$\sigma_{max/min} = \sigma_{ave} \pm R$$

$$\tau_{max} = \frac{\sigma_{max} - \sigma_{min}}{2} \Rightarrow \tau_{max} = \pm R$$

* در صفحاتی که تنش برشی ماکزیمم است ، تنش عمودی صفر می باشد بلکه برابر σ_{ave} است .
* تنش های اصلی ، تنش های عمودی صفحاتی هستند که در آن صفحات تنش برشی صفر است .

در زمانی از دایره مور استفاده می کنیم که حداقل مستطیات دو ضلع عمود بر هم و زاویه بین آنها را داشته باشیم .

* در صفحاتی که تنش برشی ماکزیمم است ،
کرنش برشی نیز حداکثر است یعنی :

$$\gamma_{max} = \frac{\tau_{max}}{G}$$

$$\sigma_x + \sigma_y = \sigma_1 + \sigma_2 = \sigma_{max} + \sigma_{min} = \sigma'_x + \sigma'_y = \dots = 2\sigma_{ave}$$

- نکته : مجموع تنش های عمودی صفحات عمود بر هم ، همواره مقدار ثابت (برابر $2\sigma_{ave}$) می باشد .

- دو ضلع عمود بر هم در اوجان ، دوسریک قطر در دایره مور هستند و دو ضلع موازی نیز نقاط متناظر آنها در دایره مور بر یکدیگر منطبق است یعنی σ و τ صفحات موازی با هم برابر است .
- نکته : نامتغیر های تانور تنش حتی در صورت دوران هم ثابت می ماند :

$$[\sigma_{ij}] = \begin{bmatrix} \sigma_x & \tau_{xy} \\ \tau_{yx} & \sigma_y \end{bmatrix}$$

87 اولین نامتغیر
(مجموع تنش روی قطرها اصلی)

$$I_1 = \sigma_x + \sigma_y \Rightarrow I_1 = \sigma_x + \sigma_y = \sigma_{max} + \sigma_{min}$$

88 دومین نامتغیر
(دترمینان تانور)

$$I_2 = \sigma_x \cdot \sigma_y - \tau_{xy}^2 \Rightarrow I_2 = \sigma_x \cdot \sigma_y - \tau_{xy}^2 = \sigma_{max} \cdot \sigma_{min}$$

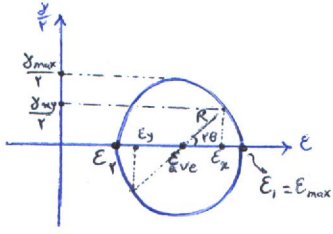
در مابین دوران بر کار برد است

* تفلیل کرنش مسطح :

فرمول

$$\epsilon_\theta = \epsilon_x \cos^2 \theta + \epsilon_y \sin^2 \theta - \frac{\gamma_{xy}}{2} \sin 2\theta$$

$$\frac{\gamma_\theta}{2} = \frac{\epsilon_x - \epsilon_y}{2} \sin 2\theta + \frac{\gamma_{xy}}{2} \cos 2\theta$$

$$R = \sqrt{\left(\frac{\epsilon_x - \epsilon_y}{2}\right)^2 + \left(\frac{\gamma_{xy}}{2}\right)^2}$$

$$\epsilon_{max/min} = \epsilon_{ave} \pm R$$

$$\frac{\gamma_{max}}{2} = \pm R$$

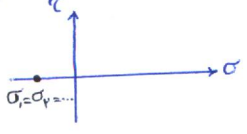
$$\epsilon_{ave} = \frac{\epsilon_x + \epsilon_y}{2}$$

$$\epsilon_x + \epsilon_y = \epsilon_1 + \epsilon_2 = \epsilon_{max} + \epsilon_{min} = \epsilon'_x + \epsilon'_y = \dots = 2\epsilon_{ave}$$

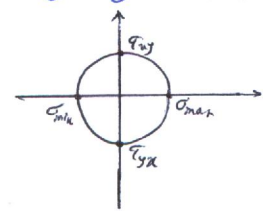
* دقت : در روابط کرنش ، θ نسبت به صاف افق بقیده می شود .
* دقت : در مابین دوران بر کار برد است

89 دایره مور

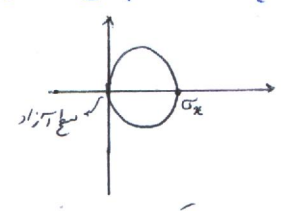
آثار در یک افشان دوبعدی، در بیش از دو صفحه تنش برشی صفر گردد، افشان تنش هیدرواستاتیک خواهد بود و در نتیجه:

تنش برشی در تمام صفحات صفر خواهد بود.
تنش عمودی در تمام صفحات برابر و هم علامت است.
دایره مور آکسن، یک نقطه خواهد بود.

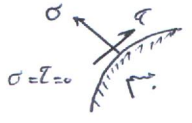
« افشان برشی خاص »

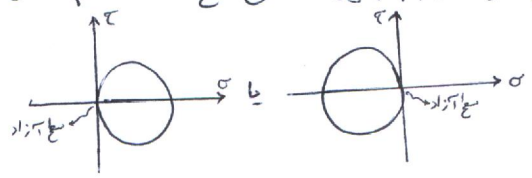
« افشان تک محوری »

* توجه: هرگاه کلمه مطلق یا واقعی مطرح شده، برای تنش برشی مجایه افشان راسته بعدی در نظر بگیریم و آثار دوبعدی باشد، بعد سوم تنش صفر خواهد داشت.

* نکته: در سطح آزاد جسم، تنش های عمودی و برشی صفر است. بنابراین هر موقع سطح آزاد داشته، دایره مور تک محوره رسم کن.

دایره مور بسته به کتی یا فشاری بودن تنش =>

قانون هوبک:

هوبک سه محوره

$$\begin{cases} \epsilon_x = \frac{1}{E} [\sigma_x - \nu(\sigma_y + \sigma_z)] + \alpha \Delta T \\ \epsilon_y = \frac{1}{E} [\sigma_y - \nu(\sigma_x + \sigma_z)] + \alpha \Delta T \\ \epsilon_z = \frac{1}{E} [\sigma_z - \nu(\sigma_x + \sigma_y)] + \alpha \Delta T \end{cases}$$

هوبک دو محوره (sigma_z = 0)

$$\begin{cases} \epsilon_x = \frac{1}{E} (\sigma_x - \nu \sigma_y) \\ \epsilon_y = \frac{1}{E} (\sigma_y - \nu \sigma_x) \\ \epsilon_z = \frac{1}{E} (-\nu \sigma_x - \nu \sigma_y) \end{cases}$$

هوبک تک محوره (sigma_y = sigma_z = 0)

$$\begin{cases} \epsilon_x = \frac{\sigma_x}{E} \\ \epsilon_y = -\frac{\nu \sigma_x}{E} \\ \epsilon_z = -\frac{\nu \sigma_x}{E} \end{cases}$$

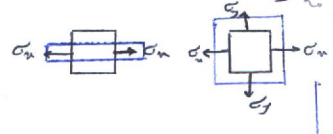
- توجه: در افشان های دو محوره و تک محوره طول اضلاع افشان تغییر می کند ولی زاویه بین آنها تغییر نمی کند. (برعکس افشان برشی خاص) در افشان برشی خاص طول اضلاع افشان تغییر نمی کند ولی زاویه بین اضلاع (theta) تغییر می کند.

هوبک برشی:

$$\gamma_{xy} = \frac{\tau_{xy}}{G}$$

علاقت پولا رابلین
علاقت پولا تعیین می کنیم

$$G = \frac{E}{2(1+\nu)}$$

* نکته مهم: برای زمانیکه تنش مسطح باشد (sigma_z = 0) (هوبک دو محوره)

$$\sigma_x = \frac{E}{1-\nu^2} (\epsilon_x + \nu \epsilon_y)$$

$$\sigma_y = \frac{E}{1-\nu^2} (\epsilon_y + \nu \epsilon_x)$$

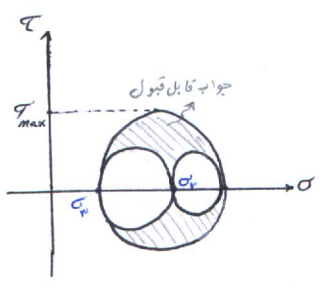
$$\sigma_x + \sigma_y = \frac{E}{1-\nu} (\epsilon_x + \epsilon_y)$$

$$\epsilon_z = \frac{-\nu}{1-\nu} (\epsilon_x + \epsilon_y)$$

* نکته: در حالت تنش مسطح، معمولاً وضعیت کم تنش بصورت مسطح نمی باشد و برعکس. یعنی در حالت کرنش مسطح، معمولاً تنش بصورت مسطح نمی باشد و سه محوره است.

فرض افشان تنش مسطح: $\epsilon_z = 0 \Rightarrow \frac{1}{E} [\sigma_z - \nu(\sigma_x + \sigma_y)] = 0 \Rightarrow \sigma_z = \nu(\sigma_x + \sigma_y) \Rightarrow \sigma_z = 130 \Rightarrow \tau_{max} = \frac{\sigma_z - \sigma_1}{2} = \frac{130 - 0}{2} = 65$

تنش سه محوره:

$$\tau_{max} = \pm R_{max} = \frac{|\sigma_1 - \sigma_2|}{2}$$

$$\begin{cases} \epsilon_x = \frac{1}{E} [\sigma_x - \nu(\sigma_y + \sigma_z)] \\ \epsilon_y = \frac{1}{E} [\sigma_y - \nu(\sigma_x + \sigma_z)] \\ \epsilon_z = \frac{1}{E} [\sigma_z - \nu(\sigma_x + \sigma_y)] \end{cases}$$

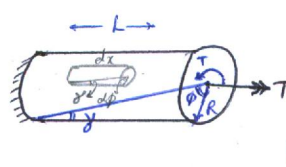
$$\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z = \sigma_1 + \sigma_2 + \sigma_3 = \dots$$

کرنش

کرنش سطحی: $\epsilon_A = \frac{\Delta A}{A} = \epsilon_x + \epsilon_y$

کرنش حجمی: $\epsilon_V = \frac{\Delta V}{V} = \epsilon_x + \epsilon_y + \epsilon_z = \frac{1-\nu^2}{E} (\sigma_x + \sigma_y + \sigma_z) = \frac{1-\nu^2}{E} (\sigma_1 + \sigma_2 + \sigma_3) + 3\alpha \Delta T$

مقاطع مدور توخالی
مقاطع غیر مدور
مقاطع جدار نازک

این همبرس (مغز) است و هم برای رفتار کلی و هم برای محاسبه زاویه پیچش

$$\phi R = \gamma_{max} L \Rightarrow \gamma = \rho \frac{d\phi}{dx}$$

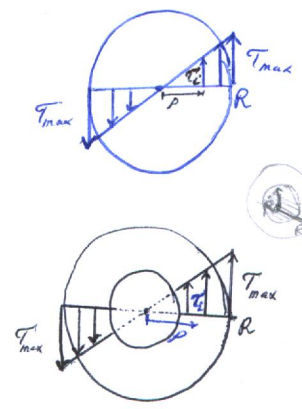
$$\phi = \frac{TL}{GJ}$$

* فرغ بیچس همواره در یک مقطع ثابت ولی در طول عضو می تواند تغییر کند. شدت پیچش در یک نقطه

$$\phi_{i,j} = \int \frac{T dx}{GJ} = \phi_i - \phi_j \Rightarrow \frac{d\phi}{dx} = \frac{T}{GJ}$$

زاویه پیچش بین

مقاطع مدور توخالی

$$\tau_i = \frac{\rho_i}{R} \cdot \tau_{max} \quad \tau_{max} = \frac{TR}{J} \quad \tau_i = \frac{T \cdot \rho_i}{J}$$

$$\gamma_i = \frac{\rho_i}{R} \cdot \gamma_{max} \quad J = \frac{\pi R^4}{2}$$

$$\frac{I'}{T} = \frac{J'}{J} = \left(\frac{R'}{R}\right)^4 = \left(\frac{A'}{A}\right)^2$$

$$\tau_{max} = \frac{TR_o}{J} \quad J = \frac{\pi}{2}(R_o^4 - R_i^4) \quad \tau_i = \frac{T \cdot \rho_i}{J}$$

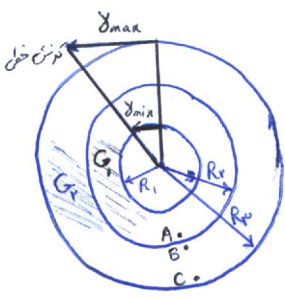
* سهم کمتر بیچس تحمل شده توسط قسمت هاشور خورده در یک مقطع دایره ای شدن

* همیشه وقتی مقطع هملن داریم، شکل مقطع را می نویسیم.

مقایسه مقاطع هملن و غیر هملن

مقاطع هملن: $\tau_i = \frac{T \rho_i}{J}$

مقاطع غیر هملن: $\tau_i = \frac{T_i \rho}{J_i}$

* کم نش برشی در کل مقطع متناسب با فاصله از مرکز بوده و از جنس مقطع مستقل است.

$$\gamma_A = \gamma_B = \frac{1}{2} \gamma_C$$

$$\frac{\tau_A}{\tau_B} = \frac{R_A \times G_A}{R_B \times G_B}$$

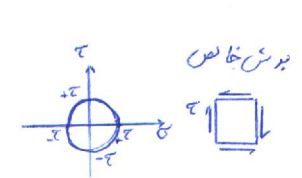
* تنش برشی در هر نقطه از حاصل ضرب مدول برشی در شعاع بدست می آید:

کنترل همیشه بهترین از تقسیم می شود. چه در اندازه و چه در جنس توپر

$$\frac{\tau_{max 1}}{\tau_{max 2}} = \frac{R_A \cdot G_1}{R_C \cdot G_2}$$

* در یک مقطع غیر هملن قوت بیچس با توجه به تناسب تنش برشی با هم، حداکثر تنش برشی هر ماده در دورترین فاصله از مرکز برای آن ماده رخ می دهد:

مقایسه کنتر بیچس و نیروی توری

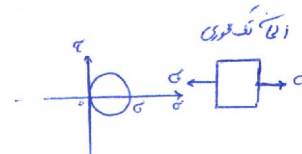
انرژی بیچس

$$u = \frac{1}{2} T \phi = \frac{T^2 L}{2GJ}$$

$$k = \frac{GJ}{L} \quad \phi = \frac{TL}{GJ} \quad \gamma = \rho \frac{d\phi}{dx}$$

هوک برشی $\tau = G \gamma$

چگالی انرژی بیچس $u_0 = \frac{1}{2} \tau \gamma$

انرژی توری

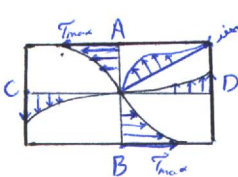
$$u = \frac{1}{2} F \Delta = \frac{F^2 L}{2EA}$$

$$k = \frac{EA}{L} \quad \Delta = \frac{FL}{EA} \quad \epsilon = \frac{\Delta L}{L}$$

هوک تک توری $\sigma = E \epsilon$

چگالی انرژی توری $u_0 = \frac{1}{2} \sigma \epsilon$

مقاطع غیر مدور

$$\tau_{max} = \tau_{AB} = \frac{T}{\alpha a b^2}$$

$$\tau_{CD} = \eta \cdot \tau_{AB} \quad J = \rho a b^3$$

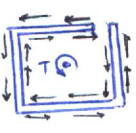
$\eta < 1$ (شعاع توچکتر)

توج: مقاطع مدور: $I_x + I_y = I_{x'} + I_{y'}$ (بیچس)

مقاطع غیر مدور: $I_{x'} \neq I_{y'}$ (توج)

* در مقاطع مستطیلی، تنش برشی ناشی از بیچس در گوشه ها و مرکز، صفر و توزیع بصورت منحنی است.

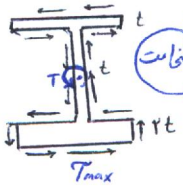
*** تن هملن (در مقاطع مدور و غیر مدور) با (بند) رابطه مستقیم دارد. و در مقاطع جدار نازک با (بند)

$\tau = \frac{T}{\frac{1}{3}at^2}$ ← T_{max} منتهی ندارد
 $\dot{J}_\tau = \frac{1}{3}at^3$

* مقاطع جدار نازک باز با ضخامت ثابت :

* در مقاطع جدار نازک باز با ضخامت متغییر T_{max} در محل بیشترین ضخامت رخ می دهد.

$\tau_i = \frac{T_i \cdot t_i}{J_i} = \frac{T \cdot t_i}{J_\tau}$
 $\dot{J}_\tau = \sum \frac{1}{3}at^3$

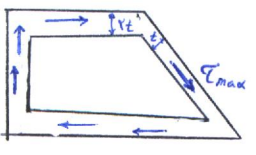
* مقاطع جدار نازک باز با ضخامت متغییر :

$\tau = \frac{T}{2A_m t}$ $\dot{J} = \frac{4A_m^2}{L_m t}$

* مقاطع جدار نازک بسته با ضخامت ثابت :

$\tau_i = \frac{T}{2A_m t_i}$ $\dot{J}_t = \frac{4A_m^2}{\sum \frac{L_i}{t_i}}$

* مقاطع جدار نازک بسته با ضخامت متغییر :

ضخامت ثابت $q = \tau \cdot t$ $q = \frac{T}{2A_m}$ ← برای جدار نازک بسته
 ضخامت متغییر $q = \tau_i t_i$ $q = \tau \cdot t$ ← سایر برشی یا جویان برش :

نیروی هر قسمت $F_i = \tau_i \times A_i$ ← (مجموع متن = نیرو)

سهم کلتر هر قسمت $T_i = \frac{J_i}{J_\tau} \cdot T$ ← (به نسبت جابجایی)

* * جدار نازک باز

$F_i \propto L_i$
 $\frac{F_{AB}}{F_{CD}} = \frac{L_{AB}}{L_{CD}}$ * * *

نیروی هر قسمت $F \propto$ طول

* * جدار نازک بسته

سهم کلتر هر قسمت $T_i = \frac{J_i}{J_\tau} \times T$ ← (از طریق بازو x نیرو = کلتر) حل کن.

مقاطع هگن $T_i = \frac{J_i}{\sum J_i} \cdot T$

سهم کلتر یعنی در هگن و غیرهگن

مقاطع غیرهگن $T_i = \frac{G_i J_i}{\sum G_i J_i} \cdot T$

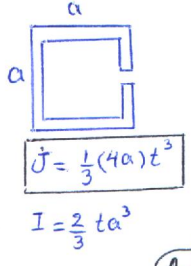
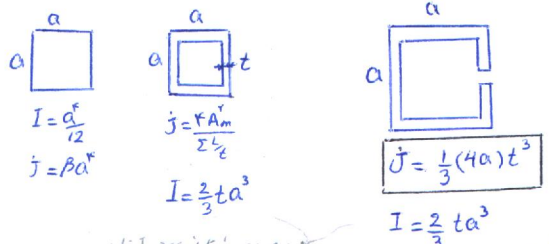
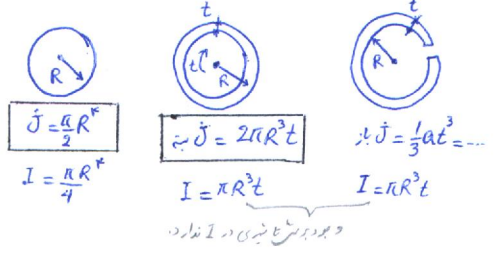
* این دو فرمول برای هغه مقاطع (مدور - غیرمدور - جدار نازک بسته یا باز ...) صادق هستند.

مجموع $F = \tau_{ع} \times A_{بازو}$

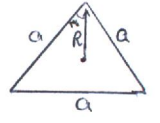
* نکته : مقدار نیروی تحمل شده در مقاطع تحت یکبارگی بصورت مقابل است :

* برای دو مقطع هم جنس که تحت اثر کلتر یکبارگی قرار گرفته اند : $\frac{T_{max(2)}}{T_{max(1)}} = \frac{مقاومت یکبارگی مقطع (1)}{مقاومت یکبارگی مقطع (2)}$

* نکته : در روش تیر منسابه برای یکبارگی داریم : $T_i = V_i$ و $\phi_i = \frac{M_i}{GJ}$

$A = \frac{\sqrt{3}}{4} a^2$ ← $a = \sqrt{3}R$

مقاطع توخالی نسبت به مقاطع توپر در یکبارگی بهتر (اقتصادی تر) هستند. (بیشترین سطح در دست)

صلبیت، سختی و مقاومت یعنی مقاطع جدار نازک بسته بیشتر از مقاطع جدار نازک باز است. همچنین صلبیت و سختی و مقاومت یعنی مقاطع جدار نازک باز به شکل مقطع وابسته نیست. صلبیت و سختی و مقاومت یعنی مقاطع جدار نازک بسته به شکل مقطع وابسته بوده و هر چه تعداد فورهای تقارن بیشتر باشد عملکرد مقطع بهتر است. مقطع مدور دارای سختی، صلبیت و مقاومت بیشتری نسبت به مقطع می باشد.